

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
27 ТРАВНЯ 2020 РОКУ**

ХАРКІВ – 2020

УДК 37.013.42
ББК 74.60
А 43

За редакцією
доктора педагогічних наук, професора,
завідувача кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Васильєвої Марини Петрівни

Актуальні проблеми досліджень у галузі соціальної педагогіки і соціальної роботи: матеріали міжвузівської дистанційної студентської науково-практичної конференції 27 травня 2020 року / за ред. М.П. Васильєвої. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 129 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 3 від 12.05. 2020 р.).

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2020.

© Кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки, 2020.

© Васильєва М.П., 2020.

Берсенцова А.Ю.	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ ДЕЛІНКВЕНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ У ЗЗСО: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	89
Валявська З.В.	ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ ЩОДО ПРОЯВІВ СЕКСИЗМУ В РЕКЛАМНІЙ ПРОДУКЦІЇ.....	91
Висоцька А.К.	СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЯ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ.....	93
Галас Т.В.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	94
Голуб Д.Ю.	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	96
Збаранська Д.В.	ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ДБСТ.....	98
Карпенко А.А.	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ ЖОРСТОКОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ У ЗЗСО.....	99
Кулакова А.О.	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО БАТЬКІВСТВА ПІДЛІТКІВ З НЕПОВНИХ СІМЕЙ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	101
Редька М.Ю.	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	104
Сіденко М.Ю.	ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	106
Скакун Е.Ю.	ГЕНДЕРНІ ТА СЕКСИСТСЬКІ СТЕРЕОТИПИ В РЕКЛАМІ: ВИЯВЛЕННЯ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ.....	108
Скляниченко М.В.	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	110

програмі передбачено проведення виховної години «Багаж цінностей», марафону «Здорові звички», вистави форум-театру «Ні – комп'ютерній залежності», вистави-розробки учнів «Як Петрик став позитивним». На цьому етапі до діяльності активно долучаються батьки, з якими організовуються сімейні свята у ЗЗСО, «Веселі старты» з метою пропаганди здорового способу життя; а також педагогічний колектив, а саме класний керівник має підтримувати ініціативи учнів й допомагати всебічному розвитку підлітків (влаштовувати походи на природу, до театру, до музею тощо).

Також програма передбачає реалізацію превентивних заходів, підготовлених старшими підлітками для учнів молодшої школи для запобігання виникнення проблеми у підлітковому віці, зокрема, заходу для учнів 1-4-х класів «Комп'ютер у моєму житті: як правильно його використовувати». Крім цього, важливу роль у реалізації програми відіграють зв'язки з громадськістю, а саме співробітництво з різноманітними соціальними інституціями: центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді й благодійними організаціями, котрі мають можливість здійснювати просвітницький вплив на підлітків й залучати їх до соціально значущої діяльності, сприяти організації змістовного дозвілля.

Результати впровадження розробленої програми соціально-педагогічної діяльності з профілактики комп'ютерної адикції старших підлітків у закладі загальної середньої освіти підтвердили її ефективність – результати повторного діагностування після реалізації програми в експериментальній групі засвідчили підвищення рівня знань підлітків про явище залежності від комп'ютера і обміну інформації в його межах та рівня здатності до емоційно-вольової регуляції власної поведінки, особливих успіхів було досягнуто за ціннісно-мотиваційним критерієм. У контрольній групі також відмічалися успіхи, тож опосередкований вплив дає певні позитивні результати.

Уважаємо, що на наступних етапах соціально-педагогічного дослідження потрібно звернути увагу на доповнення програми заходами щодо ширшого залучення підлітків до соціально-спрямованих заходів та акцій для досягнення стійких позитивних результатів й переорієнтації підростаючого покоління на самореалізацію у реальному, а не віртуальному світі, набуття ними здатності до позитивної соціально спрямованої діяльності й самоствердження через позитивні вчинки.

Збаранська Д.В.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ДБСТ

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент В.В. Костіна

Зниження виховного впливу дитячих і молодіжних громадських організацій, поширення різноманітних кризових явищ у суспільстві призвели до розповсюдження агресії, зростання насильства, жорстокості у поведінці дітей та

молоді. За даними ЮНІСЕФ за 2017 рік, близько 67% дітей в Україні у віці від 11 до 17 років стикалися із цькуванням та агресивною поведінкою. Розповсюдження агресивної поведінки серед підлітків дослідники пов'язують з характерними для підлітків психологічними особливостями (емоційна нестабільність, легке навіювання, слабка підготовка до реалій життя, підлітковий максималізм, ослаблення здатності до самоконтролю за своєю поведінкою), а також з поширенням демонстрації насильства на телебаченні та в мережі Інтернет. В останні роки залежність підлітків від гаджетів стрімко зростає. Так, за результатами дослідження Олени Євдокимової щодо ставлення дітей до комп'ютера та Інтернету понад 76% школярів вказали на комп'ютер і телефон як основні свої захоплення. Тому актуальною є проблема пошуку ефективних засобів соціально-педагогічної профілактики комп'ютерної та Інтернет-залежності, а також проявів кібербулінгу серед підлітків.

Проблемі кібербулінгу присвячено дослідження А. Бочарева, Р. Наварро, Л. Найдьонової та М. Фадеевої. Але, не дивлячись на наявність ефективних засобів профілактики кібербулінгу, залишається малодослідженою проблема діяльності з соціальної профілактики залежності підлітків від гаджетів у середовищі ДБСТ. На основі аналізу та узагальнення ідей вищезазначених науковців, нами було розроблено соціальний проєкт «Настільні ігри замість гаджетів», що повністю реалізовано на базі Дитячого містечка «Отрадне» ХОБФ «ССД», метою якого було зниження рівня комп'ютерної, Інтернет-залежності та кібербулінгу шляхом підвищення соціальності й забезпечення інтелектуального розвитку дітей-вихованців шляхом використання в дозвілльєвій діяльності настільних ігор, а також залучення молоді міста Харкова до волонтерської та фандрейзингової діяльності у відповідному напрямі.

Перспективами подальших досліджень є створення комплексної програми соціально-педагогічної профілактики булінгу серед вихованців ДБСТ та організація соціально-розвивального ігрового середовища для дітей-вихованців в умовах ДБСТ.

Карпенко А.А.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ ЖОРСТОКОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ У ЗЗСО

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. О. Шеплякова

Сучасний етап розвитку України характеризується нестабільністю соціально-економічної ситуації, політичною кризою, занепадом культурних і духовних цінностей. Це негативно впливає на процес соціалізації підростаючого покоління загалом та дітей підліткового віку зокрема, зумовлюючи збільшення проявів жорстокості у їхній поведінці. Вирішення цієї проблеми передбачає необхідність здійснення своєчасної профілактики такої